

ACC. N:R. 3936

Landskap: *Skåne*
Härad: *Norra Åsby*
Socken: *Vedby*
Uppteckningsår: *1933*

Upptecknat av: *Jonas Palsson*
Adress: *Nissögatan 14 Malmö*
Berättat av: *J. P. Palsson*
Född år *1858* i *Vedby*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör *Sjukdomar och dess*
botande, hur man frodde sig för
vissa sjukdomar. Samt hur man
offrade kläder mot viss sjukdom.
En bandväsk som man överförde
på bräs. Engelska sjukar hur man
botade den

Vedby

3936

I Vedby Söken trodde man, att ett
andligt väsen som man kallade vättes
förorsakade sjukdom om man slog
ut varmt vatten på marken. Då
kunde man räkna att själv bli
sjuk. Blev man inte själv sjuk jo då
kunde man bereda sig på kreaturen förfölj-
des av sjukdom och vanhinnad. Räkade
man ut för något dylikt då kunde
man söka bot hos någon block gubbe
man kunde också upphängo hyllebdom-
mor (som man kallar) i ladugården.
Blev man själv sjuk då måste man
söka sig detta gick sålunda att man
kände eld på hant så att söken kom
runt omkring den sjuke.

Insult (1953) av J. Pålsson, Nicolajgatan, 14a. Malmö.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vedby m. m.
M. Åsbo
SK.

1

Om sjukdomar och dess botande
Vid sjukdomar som man ansåg
härleda från onda andar, dessa
sjukdomar kunde vara av olika slag
t. ex. huvudvärk, ont i rygg, mage,
eller ett ben man trodde då att något
andeväsen ville hämnas, för att man
ej gjort som man skulle. Vid ett sådant
häftrigt påkommande sjukdomsfall
måste man ha hjälpmedel tillreds
detta bestod av en bunt blommor som
man plökat midsomras afton sedan
solen gått ner, då skulle man plöka
minst nio olika slags blommor sedan
daggen fallit denna bunt blommor kal-
lades midsommarkvart denna förhades
samt förvårdades väl. Vid sjukdomsfall

skulle man taga några blommor ur denna
samt kända eld på den samt föro den
brinnande blommorna runt ^{den} sjukes
sju gånger. Detta kallades att söka
bort sjukdom. Men kunde också skydda
sig mot sjukdomar om man t. ex.
slagit ut varmt vatten och på så
sätt ofredat vattorna då måste man
fortast möjligt söka sig by omars blev
man sjuk. Vid sjukdomar som man
skulle offra kläder voro "slaget", fällande-
sjuka, "kramp". Men då måste detta
göras första gången som sjukdomen
visade sig. Då skulle man kläda av
alla kläderna på den men kläderna
fick inte söso vid golvet sedan skulle
klädernas brännas, askan skulle man

någon taga vara på så att inget tappades
något lite aska skulle den sjuka förtäro
en torsdag eller söndag en gång på
ny en gång på nedan så skulle den
den också kvätta sig på ny och nedan
med lite aska i vattnet, resten av
askan skulle man gräva ner under ett
hyllt bräd då trodde man att man
för framtiden skulle bli fri från
sjukdomen, Tandvärk försökte man
att förebygga på så sätt att när
barnen fälde sina mjölkänder då
skulle man taga den första tanden
och slänga den i brunnen då trodde
man att man skulle befria barnen
för tandvärk, Man kunde även
fästa tandvärken vid ett bräd

detto tillgick på följande sätt, om
en bit gick av en hand då skulle
man baga biten och med en kniv
skära upp barken samt preta in
hand biten under barken på ett
äppelträd. Man kunde också med
en nål preta i den handen som
man hade ont i sen sticba nålen
under barken i ett äppelträd
på så sätt blev man fri från hand-
värken. Liktornar och värtor
kunde man baga bort genom att
med ett fläsksväl guida över
värtorna sen kunde man lägga
dett under en sten när sen fläsk-
svälet var upprettat då var
värtorna försvunna.

6

Böldes kunde man över föra på
äppel och päron bräd, när man fick
en böld dö skulle man laga lite
var av den med en nål samt sticka
den in under barken dö brodde man
bölderna blevo överförda på brädet
och att man blev fri från bölden.

Om Engelska sjukan eller som man
kallade "skävern". Den skulle man
boka på följande sätt. Man skulle
gå till en kyrkogård och hämta
ett människobarn, men man måste
be att få låna det till botemedel
mot sjukdom. Man skulle riva
en bit av benet på ett rivjärn
så skulle man ge barnet en
lekred av det, sen skulle man bära

6

benet tillbaka till kyrkogården igen
och tacka för länet, Sen var man
aldeles förvisad om att sjukdomen
var botad. Man kunde också använda
ben som man lärat på kyrkogården
till att bota värk med men då
måste man få tag i ett ben som
var hål igenom, då tog man
benet samt hällde vatten igenom
det så tog man vattnet på en
flaska och förvarde, det använde
man till att smörja. När man
fick värk det var ett säkert
botemedel. Men man måste
vara mycket aktsam så att man
inte tappade någon bit av benet
för det skulle tillbaka till kyrkogården igen.